

1. Geçmişten günümüze kadar insanların yerleşmesinde birçok unsur etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi yerleşmeyi etkileyen beşeri unsurlardan değildir?

- A) Sanayi B) Yeryüzü şekilleri
C) Ulaşım D) Eğitim

2. Tarihçilerin yapmış olduğu araştırmalar sonucunda Anadolu'nun tarih öncesinden beri yerleşim yeri olarak tercih edildiği görülmüştür.

Buna göre Anadolu'nun yerleşim yeri olarak tercih edilmesinde en az etkili olan doğal unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeryüzü şekillerinin sade olması
B) İklimin ılıman olması
C) Kuzey yarım kürede olması
D) Su kaynaklarının olması

3. Geçmişten günümüze insanların yerleşim yeri tercihlerinde beşeri ve doğal faktörler etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi yerleşmeyi etkileyen doğal faktörlerden biri değildir?

- A) Yeryüzü şekilleri B) İklim özellikleri
C) Bitki örtüsü D) Tarım faaliyetleri

4. Çatalhöyük 9500 yıllık geçmişi olan ve yaklaşık 8000 insanı barındırmış geniş bir kasabadır. İlk yerleşme yeri olarak bilinmektedir. Çarşamba Irmağı ilkbaharda taşarak Çatalhöyük'ü bir yarımada'ya dönüştürüyordu. Bu da yerleşim yerinin savunulmasını kolaylaştırıyordu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Çatalhöyük'ün yerleşim yeri olarak seçilmesinde etkili olmuştur?

- A) Verimli tarım arazilerine sahip olması
B) İklim özelliklerinin elverişli olması
C) Güvenli bir konumda bulunması
D) Yüzey şekillerinin uygun olması

5. Yeryüzünde nüfusun dağılışını sınırlandıran birçok faktör bulunmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi nüfusun dağılışını sınırlandıran faktörlerden biri değildir?

- A) Buzullar B) Ovalar
C) Dağlar D) Bataklıklar

6. Aşağıda nüfusun dağılışını etkileyen doğal faktörler verilmiştir.

Doğal Faktörler			
İklim	Su Kaynakları	Toprak Özellikleri	?

Kavram haritasında ? işaretinin olduğu yere ne getirilirse şekil tamamlanmış olur?

- A) Ulaşım B) Ticaret
C) Yer şekilleri D) Turizm

7. Aşağıdakilerden hangisi nüfusun dağılışını etkileyen beşeri faktörlerden biridir?

- A) Yeryüzü şekilleri B) Toprak yapısı
C) Su kaynakları D) Ticaret

8. Doğal ve beşeri faktörler nüfusun dağılışını etkileyerek yerleşmeyi sınırlandırır.

Aşağıdakilerden hangisi seyrek nüfuslu alanlardan biridir?

- A) Dağlar B) Ovalar
C) Akarsu kenarı D) Deniz kıyısı

9. İstanbul'da yaşayan Ahmet, İpek Yolunun bir kolunun Trabzon'dan geçtiğini, bu yolun Trabzon'un önemini artırdığını ve insanların bu şehre yerleştiğini öğrenmiştir. Okul tatile girince akrabalarının yanına Trabzon'a gelen Ahmet şehri gözlemlemiş, canlı bir limanı, İran'a giden transit bir yolu olduğunu ve bugün de insanların yerleşmek için burayı tercih ettiğini fark etmiştir.

Buna göre Trabzon şehrinin yerleşme için tercih edilmesinde hangi faktör etkili olmuştur?

- A) İklim B) Ulaşım
C) Yeryüzü şekilleri D) Su kaynakları

10. Mezopotamya ve Mısır, eski çağlarda olduğu gibi günümüzde de bu bölge insanların yerleşmek için tercih ettiği bir bölge olmuştur. Bölgede insanlar çiftçilikle uğraşmış hatta buğday, arpa, mercimek, bezelye, nohut, acı burçak, keten bitkileri ilk kez bu bölgede ekilmiştir.

Buna göre insanların bu bölgeye yerleşmesinin temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkliminin elverişliliği
B) Tarıma uygun alanların varlığı
C) Bitki örtüsünün zenginliği
D) Yeryüzü şekillerinin sadeliği

11. Adana Çukurova üzerine kurulmuş geniş düzlükleri, denize kenarı, iklimi yerleşmeye müsait, Seyhan ve Ceyhan Nehirlerinin geçtiği, verimli toprakları olan, uluslararası Altın Koza Film Festivali yapılan sanatsal yönü de olan bir ilimizdir. Bu özelliklerinden dolayı Adana'ya insanlar yerleşmiştir.

Verilen bilgide insanların Adana'yı yerleşim yeri olarak tercih etmesinde hangi faktörün etkisinden bahsedilmemiştir?

- A) Endüstrisinin gelişmiş olması
- B) Akarsuların geçtiği bir şehir olması
- C) Kültürel değerlerin varlığı
- D) Yeryüzü şekillerinin elverişliliği

12. İlk yerleşim yerleri verimli, iklim koşullarının elverişli olduğu akarsu kenarlarında kurulmuştur. İndus, Ganj, Sarırmak, Gökırmak, Nil, Fırat ve Dicle nehirleri çevresinde olduğu gibi

- İnsanların ellerinde bulunan ve ihtiyaçları olmayan ürünleri başkalarına satmalarıyla ticaret şehirleri doğmuştur.
- Peygamberlerin yaşadığı ve dince kutsal sayılan yerlerde dini kentler ortaya çıkmıştır. Örneğin; Mekke, Medine, Kudüs, Vatikan
- Sanayi devrimi ile birlikte fabrikaların bulunduğu sanayi kentleri kurulmuştur. Örneğin; Osaka, Essen, Manchester

Verilen bilgilere göre bir yerin yerleşim yeri olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden bahsedilmemiştir?

- A) Kutsal mekan olması
- B) Ticaret merkezi olması
- C) Başkent olması
- D) Su kaynaklarına yakın olması

13.

Yerleşmeye Uygun Alanlar				
Kutsal yerler	Denize Kıyısı Olan Yerler	Turizmin Geliştiği Yerler	Ticaretin Geliştiği Yerler	?

Yukarıda verilen yerleşmeye uygun alanlar şemasına hangisi yazılamaz?

- A) Başkentler
- B) Dağlık alanlar
- C) Tarihi ve kültürel şehirler
- D) İklimin elverişli olduğu yerler

14. Günümüzden 12000 yıl önce yapıldığı tahmin edilen Göbeklitepe, dünyanın bilinen en eski tapınma alanıdır. Avcılık ve toplayıcılık yapan insanların ibadet merkezine yakın olma arzusu ve dinsel törenler için bir araya gelmeleri Göbeklitepe'yi inşa etmelerinde önemli bir etkidir. Göbeklitepe'nin keşfi ile birlikte insanların yerleşik yaşama geçişinde tarımın değil dinsel inanın etkisi olduğu bilim insanları tarafından ileri sürülmüştür.

Metinde verilen bilgiden hareketle Göbeklitepe ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bir ibadet merkezi olduğuna
- B) İnşa edilen en eski tapınak olduğuna
- C) Yerleşik hayata geçişte önemli bir yeri olduğuna
- D) Göbeklitepe'de tarım yapıldığına

15. Peru'da bulunan 6000 metre yüksekliğiyle dünyanın en yüksek rakımlı yerleşim yeri La Rinconada'dır. 60.000 kişilik nüfusun büyük bir bölümünü Peru'nun kırsal kesiminden gelen insanlar oluşturmaktadır. Bu şehirde yaşayan insanlar; soğuk, yüksek irtifa hastalığı, toksik gazlar ya da göçük tehdidine rağmen geçimlerine altın bulma ümidiyle burada devam ediyorlar.

Verilen bilgilere göre La Rinconada'nın yerleşim yeri olarak seçilmesinde rol oynayan özellik hangisidir?

- A) Yükseltisinin fazla olması
- B) İç göçlerin fazla olması
- C) Yeraltı kaynaklarının varlığı
- D) Verimli topraklara sahip olması

16. Dünyadaki ilk yerleşim alanlarının belirlenmesinde daha çok doğal çevre şartları etkili olmuştur. İlk yerleşimler tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin kolay olduğu ılıman iklim bölgesinde, verimli toprakların ve su kaynaklarının yakınında, sel gibi doğal olayların etki alanları dışında kurulmuştur.

Buna göre insanlar yerleşim yeri seçerken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmemiştir?

- A) Doğal afetlerin etkisi
- B) Uygun iklim koşulları
- C) Tarım yapılabilirliği
- D) Ormanların varlığı

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	C	D	C	B	C	D	A	B	B
11	12	13	14	15	16				
A	C	B	D	C	D				

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...

